

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdu v právní věci žalobce: **R. B.**, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Moravské náměstí 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 7. 7. 2025, č. j. 17 Az 18/2025-46,

t a k t o:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í:

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2025, č. j. OAM-408/ZA-ZA11-D07-2025; tím žalovaný rozhodl, že žádost stěžovatele o mezinárodní ochranu je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), řízení o žádosti zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu a určil, že Spolková republika Německo je příslušným státem k projednání žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“).

[2] Stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu dne 14. 4. 2025. Uvedl, že do Evropské unie přicestoval nelegálně v roce 2013, většinu času od té doby pobýval v Německu. Do ČR naposledy přicestoval dne 12. 4. 2025, aby zde požádal o mezinárodní ochranu. O tu požádal, aby mohl být v kontaktu se svým nezletilým synem, který má poruchu autistického spektra, je v plné péči jeho bývalé partnerky a jehož vídá o víkendech. Též se obával trestních řízení vedených proti němu v Turecké republice, přičemž podotkl, že již český soud rozhodl, že jeho vydání do Turecka není přípustné.

[3] Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí konstatoval, že stěžovatel již v roce 2013 požádal o mezinárodní ochranu v Německu, Česká republika požádala Německo o přijetí stěžovatele zpět na své území a posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu a Německo uznalo svou příslušnost k posouzení stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III. Zároveň z dostupných informací nebyly známy žádné systémové nedostatky týkající se azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů v Německu. Nejednalo se ani o případ, v němž by bylo namístě využít diskrečního oprávnění podle čl. 17 nařízení Dublin III. V tomto ohledu žalovaný poznamenal, že stěžovatel již na území ČR žádal o mezinárodní ochranu dne 19. 12. 2022, přičemž v řízení o této žádosti žalovaný podrobně posoudil rodinnou situaci stěžovatele a jeho názor obstál v soudním přezkumu (žaloba v dané věci byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 28. 4. 2023, č. j. 22 Az 15/2023-32). Zdravotní situace stěžovatelova syna, který se potýká s autismem, není progresivní. Stěžovatel namísto toho, aby po svém přemístění do Německa kontaktoval tamní správní orgány, znovu přicestoval do ČR a znovu požádal o mezinárodní ochranu.

[4] Stěžovatel brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou krajský soud podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl. Krajský soud konstatoval, že azylový systém je koncipován tak, aby nebyl zahlcen více žádostmi od jedné osoby v rámci schengenského prostoru a o žádosti rozhoduje stát, který je k tomu příslušný podle nařízení Dublin III. Tímto státem je v daném případě Německo, na jehož území stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu poprvé. Dublinský systém přitom stojí na předpokladu, že se bude s žadatelem o mezinárodní ochranu zacházet stejně, ať už požádá o mezinárodní ochranu v kterémkoliv státě. Žalovaný vysvětlil, proč ve stěžovatelově případě nejsou dány důvody znemožňující předání do Německa. Usiluje-li stěžovatel o pobytové oprávnění v ČR za účelem soužití se svým synem, je namístě postupovat podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), nikoliv podle zákona o azylu.

[5] V kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Uvedl, že v žalobě namítal, že ačkoliv bylo podle žalovaného k posouzení stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu příslušné Německo, řízení o této žádosti zastavil, protože jej Německo nemůže dokončit podle čl. 18 odst. 2 nařízení Dublin III – krajský soud na tuto argumentaci ovšem nijak nereagoval. Napadený rozsudek je dále nepřezkoumatelný, neboť se krajský soud k žalobním bodům vyjádřil jen souhrnně a velmi stručně a nereagoval na argumentaci stěžovatele, že je rozhodnutí žalovaného fakticky vyhoštěním a nezohledňuje nejlepší zájem dítěte. Stěžovatel je přesvědčen, že jeho věc představuje výjimečný případ, v němž je namístě udělení národního humanitárního azylu, neboť jinak nemůže realizovat své právo na rodinný život se svým synem. Nemůže získat povolení k přechodnému pobytu jakožto rodinný příslušník občana EU, neboť nemůže s ohledem na své trestní stíhání v Turecku získat cestování doklad, jehož předložení je podmínkou pro udělení povolení k přechodnému pobytu.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. V podrobnostech odkázal na napadené rozhodnutí a obsah správního spisu. Kasační stížnost je podle žalovaného účelová a bezpředmětná.

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud (NSS) nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost je podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že se v dané věci jedná o kasační stížnost proti rozhodnutí ve věci, ve které rozhodovala specializovaná samosoudkyně, se Nejvyšší správní soud dále ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle daného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[8] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Znak tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech, v nichž o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce, přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] Ve světle takto vymezených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že podaná kasační stížnost předestírá k rozhodnutí otázky nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku a naplnění podmínek pro vydání rozhodnutí o udělení národního humanitárního azylu. Uvedené otázky ovšem v daném případě podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu nezasluhují pozornosti z důvodů ad (1) až (4) kritérií přijatelnosti. Nejedná se o otázky, které by dosud nebyly v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny, resp. byly řešeny rozdílně či vyžadovaly učinit judikaturu odklon; rovněž tak se nejedná o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Naopak krajský soud posoudil případ stěžovatele zcela v souladu s konstantní judikaturou, od které Nejvyšší správní soud neshledal důvodu se odchýlit, a proto dospěl k následujícímu závěru.

[10] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Pokud jde o tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, Nejvyšší správní soud uvádí, že se otázkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí ve své judikatuře již mnohokrát zabýval. Nepřezkoumatelnost může být způsobena buďto nedostatkem důvodů, o které je rozhodnutí opřeno, anebo nesrozumitelností. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů především, pokud je zcela opomenuta některá z námitek účastníka řízení (srov. např. rozsudky NSS ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74, č. 116/2004 Sb. NSS). Soud ovšem nemusí reagovat na každou dílčí námitku, vypořádá-li se s podstatou a smyslem uplatněné žalobní argumentace; tento postup tak může konzumovat i vypořádání dílčích a souvisejících námitek, vytvoří-li ve svém souhrnu ucelenou argumentaci, z níž alespoň implicitně vyplývá, jak bylo o těchto námitkách uvaženo (viz rozsudek NSS soudu ze dne 24. 4. 2014,

č. j. 7 Afs 85/2013-33). Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, z nichž nelze seznat, o jaké věci či jak bylo rozhodováno, jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS).

[12] Pokud jde o stěžovatelovu obecnou námitku, že je rozsudek krajského soudu odůvodněn velmi stručně a na žalobní body reaguje jen souhrnně, Nejvyšší správní soud konstatuje, že stručnost rozsudku nemůže bez dalšího zapříčinit jeho nepřezkoumatelnost. Podstatné je, že se z rozsudku srozumitelně podává, proč soud žalobě nevyhověl – tak se v posuzované věci stalo. Krajský soud se zabýval otázkami, které jsou pro posouzení zákonnosti rozhodnutí o určení státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a zastavení řízení o žádosti podané v ČR podstatné, tj. zejména otázkami správnosti určení příslušného státu (Německa) a absence systémových nedostatků tamního azylového systému. Vyložil tedy důvody, pro které nemůže konkurující argumentace stěžovatele obstát.

[13] Konkrétněji pak stěžovatel uvádí, že krajský soud nereagoval na jeho argumentaci, že je rozhodnutí žalovaného fakticky vyhoštěním. Odpovídající žalobní bod byl založen na předpokladu, že důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů jsou spjaty s územím ČR, protože je německé správní orgány nebudou moci zhodnotit, v důsledku čehož nemůže být stěžovatelově žádosti v Německu vyhověno. Krajský soud však s odkazem na odůvodnění nařízení Dublin III vysvětlil, že dublinský azylový systém je založen na předpokladu, že bude s žádostí žadatele o mezinárodní ochranu naloženo stejně ve kterémkoliv státě vázaném tímto nařízením. Je tedy zřejmé, proč podle krajského soudu nebyla žalobní argumentace důvodná.

[14] Stěžovatelova argumentace, že německé správní orgány nemohou pokračovat v řízení o jeho žádosti, když žalovaný řízení o ní zastavil, sice zůstala bez výslovné odezvy krajského soudu, jde ovšem o projev stěžovatelova flagrantního nepochopení povahy posuzovaného řízení, a na první pohled tedy nemůže být důvodná. Jak již stěžovatelovu zástupci vysvětlil zdejší soud ve svých usneseních ze dne 24. 4. 2025, č. j. 5 Azs 28/2025-28, a ze dne 29. 5. 2025, č. j. 22 Azs 63/2025-35, podstatou řízení je pouze určení příslušného státu Evropské unie k projednání žádosti o mezinárodní ochranu; pokud žalovaný dospěje k závěru, že podání žádosti je nepřípustné podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, nezbyvá mu než řízení o žádosti zastavit podle § 25 písm. i) téhož zákona. Jakýkoliv jiný postup by byl nezákonný, nařízení Dublin III bylo přijato právě proto, aby nebyla vedena řízení o mezinárodní ochraně v několika státech. Pokud tedy jeden členský stát zjistí, že není k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný, tak je jeho povinností kontaktovat členský stát, který příslušný je, a ten, pokud svoji odpovědnost přijme, žadatelovu žádost o mezinárodní ochranu posoudí a předtím ve spolupráci se správními orgány ČR zajistí přesun žadatele do tohoto odpovědného členského státu.

[15] Stěžovatelova argumentace je navíc pro posuzovaný případ zcela nepřiléhavá – podle něj nemůže být pokračováno v řízení o žádosti, jak předvídá čl. 18 odst. 2 nařízení Dublin III. Toto ustanovení ovšem stanoví povinnost posoudit či dokončit posouzení žádosti o mezinárodní ochranu pouze v případech uvedených v čl. 18 odst. 1 písm. a) a b) nařízení

pokračování

Dublin III (převzetí žadatele, který podal žádost v jiném členském státě; přijetí zpět žadatele, jehož žádost se posuzuje a který učinil žádost v jiném státě nebo který se nachází na území jiného členského státu bez povolení k pobytu). V posuzované věci se však jedná o případ uvedený v čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III – přijetí zpět státního příslušníka třetí země, jehož žádost příslušný stát zamítl a který učinil žádost v jiném státě či se nachází na jeho území bez povolení k pobytu. V takovém případě čl. 18 odst. 2 nařízení Dublin III ani nepředvídá dokončení řízení o žádosti, ale pouze umožnění uplatnění účinného opravného prostředku, na což zastavení řízení o žádosti v ČR nemá žádný vliv.

[16] Jde-li o stěžovatelovo přesvědčení, že by mu měl být udělen národní humanitární azyl, Nejvyšší správní soud připomíná, že v posuzované věci není namístě posuzovat naplnění podmínek pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Rozhoduje-li správní orgán o zastavení řízení z důvodu nepřípustnosti žádosti, nemůže zároveň rozhodovat o věci samé, tj. o mezinárodní ochraně (srov. § 10a odst. 2 zákona o azylu či z judikatury rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, č. 2642/2012 Sb. NSS, nebo rozsudek NSS ze dne 9. 11. 2020, č. j. 5 Azs 65/2020-31, č. 4106/2021 Sb. NSS).

[17] Okolnosti uváděné stěžovatelem k národnímu humanitárnímu azylu by mohly být relevantní pro využití diskrečního oprávnění podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III, podle něhož „[o]dchylně od čl. 3 odst. 1 [podle tohoto ustanovení se stát příslušný pro projednání žádosti o mezinárodní ochranu určuje podle v nařízení uvedených kritérií] se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný“.

[18] Otázkou, zda diskrečního oprávnění využít, se žalovaný zabýval. Jedná se však o správní uvážení. To sice nemůže být bez jakýchkoliv limitů, jeho přezkum ze strany správních soudů je ale omezen v zásadě pouze na ověření, že nebyly překročeny zákonné meze a že nebylo zneužito, nahradit správní uvážení soud nemůže (ke správnímu uvážení a jeho přezkumu viz blíže rozsudky NSS ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24, ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44, č. 3560/2017 Sb. NSS, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002-46, č. 416/2004 Sb. NSS, nebo usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, č. 906/2006 Sb. NSS). Správní uvážení ohledně diskrečního oprávnění musí zohledňovat veškeré v tomto ohledu významné okolnosti (viz výše uvedený rozsudek č. j. 5 Azs 229/2016-44), tj. i okolnosti týkající se nejlepšího zájmu dítěte, vyjdou-li najevo (viz např. usnesení NSS ze dne 15. 8. 2024, č. j. 1 Azs 137/2024-45). Ani úvahy týkající se nejlepšího zájmu dítěte ovšem nemohou založit povinnost členského státu využít diskrečního oprávnění podle čl. 17 nařízení Dublin III (srov. rozsudek Soudního dvora Evropské unie, ze dne 23. 1. 2019, *M. A. a další*, C-661/17, bod 71).

[19] Podle názoru zdejšího soudu je podstatné, že se žalovaný stěžovatelovou rodinnou situací již zabýval v řízení o jeho první žádosti o mezinárodní ochranu v rozhodnutí ze dne 23. 2. 2023, č. j. OAM-1098/ZA-ZA11-D07-2022, a přesto již tehdy rozhodl, že je státem příslušným pro posouzení stěžovatelovy žádosti Německo, protože tehdejší řízení zastavil obdobně jako v nyní posuzované věci. Krajský soud v Brně poté rozsudkem ze dne 28. 4. 2023, č. j. 22 Az 15/2023-32, zamítl stěžovatelovu žalobu proti uvedenému rozhodnutí žalovaného a k rodinné situaci stěžovatele se výslovně vyjádřil navzdory absenci

odpovídajícího žalobního bodu, přičemž se závěry žalovaného se ztotožnil. Stěžovatel proti rozsudku brojil kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 14. 6. 2023, č. j. 1 Azs 83/2023-25, odmítl pro opožděnost.

[20] V nyní řešené věci žalovaný odkázal na posouzení rodinné situace učiněné v řízení o předchozí žádosti stěžovatele a dodal, že synovo onemocnění není progresivní, takže se na věci nic nemění. Nejvyšší správní soud s tímto postupem souhlasí, neboť podání druhé žádosti o mezinárodní ochranu nemůže sloužit k prosté revizi dříve přijatých závěrů či k napravení předchozích procesních pochybení stěžovatele (absence žalobního bodu a opožděné kasační stížnosti). Proti stěžejnímu závěru žalovaného, že od doby posouzení první žádosti stěžovatele k žádným významným změnám nedošlo, stěžovatel ostatně ani nic nenamítá. Zde je třeba připomenout, že rozhodnutí žalovaného o první žádosti stěžovatele nebylo zrušeno a není ani nicotné, protože mu svědčí presumpce správnosti (obecně k presumpci správnosti správních aktů srov. např. rozsudky NSS ze dne 22. 5. 2008, č. j. 6 As 45/2005-188, ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 As 79/2008-128, č. 1815/2009 Sb. NSS, či ze dne 21. 10. 2015, č. j. 2 Afs 140/2015-70).

[21] Nad rámec nezbytného odůvodnění Nejvyšší správní soud dodává, že nesouhlasí ani s názorem stěžovatele, že rodinný život se svým nezletilým synem nemůže realizovat jinak než prostřednictvím národního humanitárního azylu, neboť k získání povolení k přechodnému pobytu by musel mít platný cestovní doklad, který kvůli trestnímu stíhání v zemi původu získat nemůže. Cestovní doklad je sice náležitostí, která se k žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU předkládá a v případě nedoložení této náležitosti je namístež žádost zamítnout podle § 87e odst. 1 písm. a) bod 2 zákona po pobytu cizinců. Na druhou stranu je však nutno poznamenat, že za cestovní doklad se pro účely uvedeného zákona považuje mj. i cizinecký pas a cestovní průkaz totožnosti, pomocí nichž se v praxi řeší právě situace, kdy si cizinec z důvodů na jeho vůli nezávislých nemůže opatřit cestovní doklad jiným způsobem (srov. § 108 a násl. zákona o pobytu cizinců). Názor krajského soudu, že stěžovatel musí své pobytové oprávnění k realizaci rodinného života se svým nezletilým synem – občanem ČR řešit primárně prostřednictvím institutů upravených v zákoně o pobytu cizinců, proto ob stojí.

[22] Nejvyšší správní soud uzavírá, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, který se svým postupem neodchyluje od shora uvedené judikatury, která je jednotná a ustálená a poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za těchto okolností NSS neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji shledal ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[23] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1 (nikoli odst. 3) ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný sice měl ve věci úspěch, ze spisu však

pokračování

nevyplývá, že by mu v tomto řízení jakékoli náklady nad rámec běžné administrativní činnosti vznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 11. září 2025

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu